

Prvé knihy

Zdroj: „www.zborovna.sk“

Vynález písma

Prečo sa pokladá vynález písma za jeden z najväčších objavov v dejinách? **Pomocou písma zachováame myšlienky a slová v nezmenenej podobe a nedochádza k ich skresleniu ako pri ústnom podaní....**

Hieroglyfy

Latinka

Klinové písmo

Pravek – od posunkov a zvukov k reči

☞ V praveku neexistovali žiadne písomné pramene...pravekí ľudia sa najskôr dorozumievali pomocou posunkov a zvukov, z ktorých neskôr vzniklo hovorené slovo (reč).

Celé obdobie praveku pokrývajú iba hmotné pramene (pamiatky hmotnej kultúry)

Vynález písma spadá až do obdobia **staroveku**

Vývoj bol nasledovný: od posunkov a zvukov k reči a písmu

Ako vyzerali prvé knihy

- ☞ Po vynájdení písma zápisy neustále pribúdali => ľuďom bolo potrebné oznámiť nové informácie (→ zákony, vyhlášky, nariadenia...atď.)
- ☞ Keď sa veľa zápisov sústredilo do jedného zväzku => prvé knihy → **RUKOPISY**

Čo myslíte, prečo sa prvé knihy nazývali aj rukopismi?

Rukopisy

☞ Prvé knihy boli písané rukou a preto sa volali rukopisy

☞ Najviac rukopisov vzniklo v stredoveku v tzv. **RUKOPISNÝCH DIELŇACH** (vznikali hlavne pri kláštoroch) kde pracovalo množstvo ľudí

Písalo sa prevažne na pergamen, ale sú aj papyrusové rukopisy

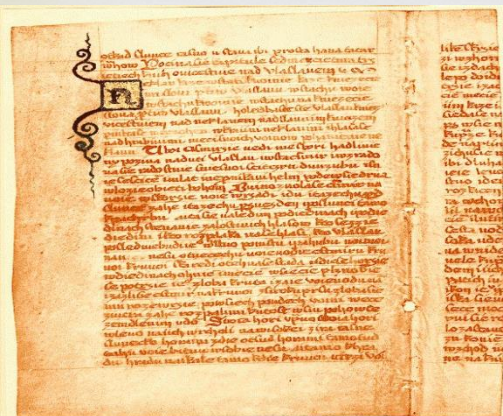
V rukopisnej dielni pracovali:

- Pisári
- Illuminátori (ozdobovali a kreslili)
- Kníhviazači (zviazali strany)

Nevýhody ručne písaných kníh

✻ **Vznik rukopisnej knihy** bol mnohokrát **zdĺhavý proces** = > pisár musel napísať, iluminátor nakresliť a kníhviazač zviazať a až potom vznikol **RUKOPIS**

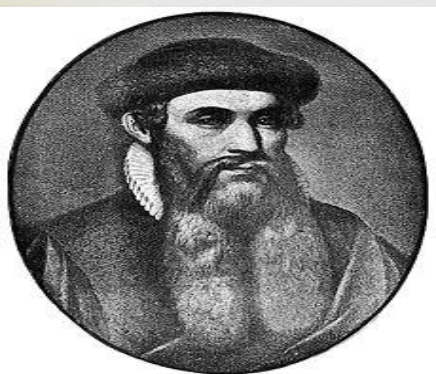
Vynález kníhtlače

☞ Neskôr pribudlo k písanému slovu aj slovo **tlačené** ⇔ nemecký kovorytec **Johann Gutenberg** vynašiel kníhtlač (1450) => **KULTÚRNA REVOLÚCIA**

- Knihy sa dali vytlačiť rýchlejšie
- Ich množstvo sa zvyšovalo
- Vzrastala vzdelanosť aj u nižších vrstiev
- Tlačený text sa čítal rýchlejšie ako rukopis

J. Gutenberg

Vynález kníhtlače je v histórii pokladaný za „matku všetkých vynálezov“

Prvá tlačaná kniha

Prvá vytlačená kniha bola v Gutenbergovej tlačiarni v roku 1455 → **Gutenbergova Biblia** (časť Biblie)

Spomeniete si ešte čo to bol pergamen?

Gutenbergova Biblia bola vytlačená na pergamen (papieru asi nedôverovali) a obrázky do nej boli domaľované ručne

Rozširovanie vedomostí

- ☞ **Vďaka Gutenbergovmu objavu – kníhtlači a obrovskému množstvu kníh vzrástla vzdelanosť...**
- ☞ **Vtedajší vzdelanci mali svoj univerzálny dorozumievací jazyk...bola ním latinčina (dnes už „mŕtvy“ jazyk)**

Viete, že medzi rokmi 1450 až 1500 bolo vytlačených cca 500. 000 kníh?

Elektronické slovo...

- ☞ V súčasnosti je „tlačené slovo“ na ústupe → **elektronické formy získavania informácií** napr. internet, televízia, rozhlas, pc, mobil, e – mail a elektronické knihy...
- ☞ **ELEKTRONICKÉ SLOVO NEPOZNÁ HRANICE!**

Použitá literatúra a iné zdroje

- ∞ Dejepis pre 5. ročník ZŠ od Tonkovej
- ∞ Dejepis pre 5. ročník od Kratochvíla a Daniša
- ∞ www.wikipedia.com
- ∞ www.wikipedia.sk
- ∞ www.wikipedia.cz
- ∞ www.zborovna.sk